

Чи оподатковується податком на доходи нерезидента компенсація вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, отримана нерезидентом (кредитором) від вторинного боржника (резидента) в операції з переведення боргу?

ЗІР, категорія 102.18

Переведення боргу регулюється ст.ст. 520 - 523 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV зі змінами та доповненнями. Відповідно до зазначених статей боржник у зобов'язанні може бути замінений іншою особою (переведення боргу) лише за згодою кредитора, якщо інше не передбачено законом. Правочин щодо заміни боржника у зобов'язанні вчиняється у такій самій формі, що і правочин, на підставі якого виникло зобов'язання. Наслідками операції з переведення боргу (заміни боржника у зобов'язанні) є вибуття первинного боржника із зобов'язання, вступ до зобов'язання нового боржника за згодою кредитора та збереження у повному обсязі змісту зобов'язання при зміні суб'єктного його складу.

Згідно з п.п. 14.1.54 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) дохід з джерелом їх походження з України – це будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні.

Підпунктом 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ встановлено, що доходи, отримані нерезидентом із джерелом їх походження з України, оподатковуються в порядку за ставками, визначеними ст. 141 ПКУ.

Зокрема, під доходами, отриманими нерезидентом із джерелом їх походження з України для цілей п. 141.4 ст. 141 ПКУ визначено інші доходи від провадження нерезидентом (постійним представництвом цього або іншого нерезидента) господарської діяльності на території України, крім доходів у вигляді виручки або інших видів компенсації вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, переданих, виконаних, наданих резиденту від такого нерезидента (постійного представництва), у тому числі вартості послуг із міжнародного зв'язку чи міжнародного інформаційного забезпечення, а також крім субсидій для повернення частини кваліфікованих витрат, передбачених Законом України від 23 березня 2017 року № 1977-VIII «Про державну підтримку кінематографії в Україні» (п.п. «й» п.п. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ).

Таким чином, доходи нерезидента у вигляді компенсації вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, які підпадають під виключення щодо доходів нерезидентів із джерелом походження з України, зазначених у п.п. «й» п.п. 141.4.1 п. 141.4 ст. 141 ПКУ, отримані таким нерезидентом (кредитором) від вторинного боржника (резидента) за операцією з переведення боргу, не оподатковуються податком на доходи нерезидента.

Водночас звертаємо увагу, що платіж, здійснений новим (вторинним) боржником-резидентом на користь кредитора-нерезидента, потрапляє у правове поле Закону України від 23 вересня 1994 року № 185/94-ВР «Про порядок розрахунків в іноземній валюті» зі змінами та доповненнями (далі – Закон) і на нього будуть розповсюджуватись порядок та строки розрахунків, передбачені Законом.